

ความสำเร็จของนิวซีแลนด์กับการต่อต้านการทุจริตและส่งเสริมความโปร่งใส

โดย

ศาสตราจารย์ ภัคดี โพธิศิริ
กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

มีนายกรัฐมนตรีเป็นผู้รับสนองพระบรมราชโองการ ทำหน้าที่ด้านพิธีการ ในการเปิดและปิดสมัยประชุมรัฐสภา มีวาระ 5 ปี นายกรัฐมนตรีคนปัจจุบันนี้คือ The Right Honourable Helen Clark (รับตำแหน่งวาระที่ 1 เมื่อ 10 ธ.ค.2542 วาระที่ 2 เมื่อ 27 ก.ค. 2545 และวาระที่ 3 เมื่อ 17 ก.ย. 2548) รัฐธรรมนูญของนิวซีแลนด์เป็นแบบไม่เป็นลายลักษณ์อักษร คือไม่มีกฎหมายฉบับใดฉบับหนึ่งที่บัญญัติถึงระบบการเมืองการปกครอง แต่จะมีกฎหมายอื่นๆ หลายฉบับมา ประกอบกัน เช่น Constitution ACT1986 ซึ่งเป็นพระราชบัญญัติที่ได้รวบรวมเอาหลักกฎหมายรัฐธรรมนูญที่กระจัดกระจายอยู่มาบัญญัติไว้ด้วยกันและพระราชบัญญัติเลือกตั้ง เป็นต้น แต่พระราชบัญญัติเหล่านี้ไม่มีบทบัญญัติที่ว่า บทบัญญัติของกฎหมายใดที่ขัดแย้งกับพระราชบัญญัติฉบับนี้ใช้บังคับมิได้ นอกจากนี้ กฎหมายรัฐธรรมนูญ ของนิวซีแลนด์ยังรวมเอากฎหมายของอังกฤษ บางฉบับที่บังคับใช้ในนิวซีแลนด์ด้วย เช่น Act of Settlement 1701 ซึ่งเกี่ยวกับการสืบราชสันตติวงศ์ของกษัตริย์อังกฤษ คำพิพากษาของศาลในคดีที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายรัฐธรรมนูญ และธรรมเนียมปฏิบัติทางรัฐธรรมนูญ เป็นต้น

ฝ่ายบริหาร ประกอบด้วยคณะรัฐมนตรีไม่เกิน 24 คน ทำหน้าที่รายงานและให้คำปรึกษาแก่ผู้สำเร็จราชการฯ ด้านนโยบายสำคัญๆ สมาชิกคณะรัฐมนตรีจะต้อง มาจากสมาชิกสภา ในการบริหารงาน คณะรัฐมนตรีกระทำผ่านคณะกรรมการ กระบวนการ กำหนดนโยบายสำคัญ ภายในคณะรัฐมนตรี กระทำโดยการหารืออย่างไม่เป็นทางการและอย่างมีชั้นความลับ เพื่อให้การตัดสินใจเป็นไปโดยอย่างมีฉันทามติ เนื่องจากคณะรัฐมนตรีนั้นรับผิดชอบร่วมกันและควรต้องมีทำที่อันเป็นเอกภาพ เพื่อจะได้เป็นฐานสนับสนุนการบริหารงานของรัฐบาลอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

ฝ่ายนิติบัญญัติรัฐสภานิวซีแลนด์เป็นแบบสภาเดี่ยวประกอบด้วยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน 120 คน โดยจะมีการเลือกตั้งทุก 3 ปี (เลือกตั้งทั่วไปครั้งล่าสุด 17ก.ย. 2548) ประชาชนทุกคนที่มีอายุครบ 18 ปี มีสิทธิในการออกเสียงเลือกตั้ง สำหรับชาวเผ่าเมารีนั้นได้มีการจัดสรรที่นั่งในสภาให้ผู้แทนชาวเผ่าเมารีจำนวน 7 ที่นั่ง

ฝ่ายตุลาการ สถาบันตุลาการประกอบด้วยศาลที่สำคัญ 3 ศาล คือ ศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์และศาลฎีกา นอกจากนั้น มีศาลอื่น ๆ อีก เช่น ศาลคดีเด็กและเยาวชน พิจารณาคดีเกี่ยวกับเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 17 ปี ศาลอนุญาโตตุลาการและศาลที่ดินของชาวเมารี เป็นต้น ศาลทุกศาลในนิวซีแลนด์มีอำนาจตัดสินทั้งคดีแพ่งและคดีอาญาอำนาจทางตุลาการเป็นอำนาจอิสระ สถานการณ์ทางด้านเศรษฐกิจ นิวซีแลนด์มีอัตราความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ร้อยละ 1.7 (2549) มีผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ 103.8 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ (2549) และมีรายได้ประชาชาติต่อหัว 26,342 ดอลลาร์สหรัฐ (2549) อัตราการว่างงาน ร้อยละ 3.8 (2549) โดยมีอุตสาหกรรมหลักที่สำคัญ คือ การแปรรูปอาหาร ไม้ สิ่งทอ เครื่องจักร กระดาษ ปูย ซีเมนต์ แผ่นเหล็ก อลูมิเนียม เกษตรกรรมหลัก เนื้อสัตว์ (วัว แกะ ปลา) ผลิตภัณฑ์นม ขนแกะ ผัก และผลไม้ ปริมาณการค้า ในปี 2549 นิวซีแลนด์มีปริมาณการค้า รวม 47 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ แบ่งเป็น ส่งออก 23.2 พันล้านดอลลาร์ นำเข้า 24.7 พันล้านดอลลาร์ เป็นผลให้นิวซีแลนด์ขาดดุลการค้า 9.6 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศคู่ค้าที่สำคัญก็ คือ ออสเตรเลีย สหภาพยุโรป สหรัฐฯ ญี่ปุ่น และจีน (ตามลำดับ) สินค้านำเข้าได้แก่ รถยนต์ เครื่องจักรกล เชื้อเพลิง เครื่องใช้ไฟฟ้า และพลาสติก สินค้าส่งออกที่ทำรายได้ให้นิวซีแลนด์ เช่น ผลิตภัณฑ์นมเนย เนื้อสัตว์ (วัว แกะ ปลา) ไม้ เครื่องจักร การค้าในภาคบริการ ในปี 2549 นิวซีแลนด์ส่งออกสินค้าบริการรวมประมาณ 7.7 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยเน้นการท่องเที่ยวและการศึกษาเป็นสำคัญ ในปี 2546 - 2548 อุตสาหกรรมท่องเที่ยวทำรายได้เข้าประเทศเป็นอันดับแรก ในปี 2548 มีรายได้จากการท่องเที่ยวประมาณ 4.48 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

2. ทุนเดิมทางสังคมและการเริ่มต้นที่ดี

ตามประวัติศาสตร์ของประเทศนิวซีแลนด์ ดั้งเดิมปกครองโดยชาวพื้นเมืองคือชาวเผ่าเมารี เป็นประเทศที่มีทรัพยากรมากและมีธรรมชาติที่สวยงาม ต่อมาได้มีชาวยุโรปล่องเรือมาพบและเข้ามาอยู่อาศัย มีการสู้รบกับชาวเมารี จนก่อให้เกิดสนธิสัญญาไวทังกิขึ้น ส่งผลให้มีผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ภายใต้เครื่องจักรภาพ และมีกฎหมายเกิดขึ้นหลายฉบับ เช่น รัฐธรรมนูญ Constitution Act 1986 และระบบกฎหมาย คำพิพากษาของศาล และธรรมเนียมปฏิบัติทางรัฐธรรมนูญ ซึ่งกลุ่มชาวยุโรปส่วนใหญ่ที่โยกย้ายถิ่นที่อยู่มานิวซีแลนด์เป็นพวกเคร่งครัดในศาสนา Church Based Migration ที่นำขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมและ การปกครองตามแบบอย่างมาจากประเทศอังกฤษ

การอพยพ ย้ายถิ่นฐาน มาของชาวยุโรปโดยเฉพาะชาวอังกฤษ ก็เพื่อค้นหาชีวิตที่ดีขึ้น กลุ่มคนเหล่านี้ดั่งกล่าว นำมาซึ่งแนวทางการดำเนินชีวิตที่ดี มีการพัฒนาระบบการเมืองการปกครอง และระบบราชการมาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญส่วนหนึ่งที่ทำให้นิวซีแลนด์ถือได้ว่าเป็นประเทศที่มีทุนเดิมทางสังคมที่ดีแห่งการเริ่มต้น สืบเนื่องมาจนกระทั่งช่วง ปีค.ศ. 1970 การบริการภาครัฐได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการ และการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชน นำมาซึ่งระบบภาครัฐมีลักษณะการบริการที่เรียกว่า Spirit of Service หรือการมีจิตวิญญาณเพื่อการบริการและเพื่อประโยชน์ส่วนรวม มีระบบรัฐที่มีประสิทธิภาพ มุ่งเน้นที่ความมี คุณธรรม จริยธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต มีระบบการรับผิดชอบที่ชัดเจน รวมถึงการถ่วงดุล ตรวจสอบ และการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร อย่างจริงจัง

ปัจจุบันประเทศนิวซีแลนด์นับเป็นประเทศที่มีระบบรัฐที่โปร่งใส และมีมาตรฐานสูงตามมาตรฐานของกลุ่มประเทศพัฒนา OECD และ ธนาคารโลก เป็นประเทศที่สะดวกต่อการทำธุรกิจ และมีความน่าลงทุน (New Zealand Ranked 2nd : World Bank Ease of Doing Business Report)

ดัชนีชี้วัดความโปร่งใส Transparency International Corruption Perception Index

	1998 (85 ประเทศ)	2005 (158 ประเทศ)	2006 (163 ประเทศ)
นิวซีแลนด์	9.4 (4 th)	9.6 (2 nd =)	9.6 (1 st =)
ไอซ์แลนด์	9.3 (5 th)	9.7 (1 st)	9.6 (1 st =)
สหรัฐอเมริกา	7.5 (17 th)	7.6 (17 th)	7.3 (20 th)
ไทย	3.0 (61 st)	3.8 (59 th)	3.6 (63 rd)
บังกลาเทศ	Not measured	1.5 (158 th)	2.0 (156 th =)

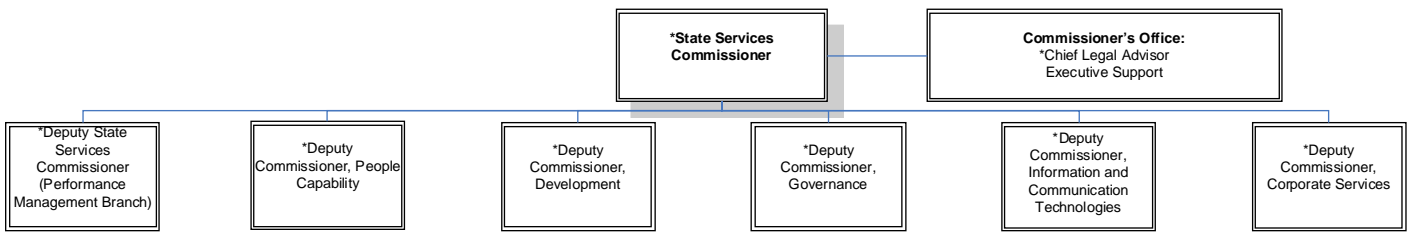
: www.doingbusiness.org/EconomyRanking

3. ข้อมูลและการดำเนินการที่สำคัญขององค์กรภาครัฐในประเทศนิวซีแลนด์

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ได้เดินทางไปศึกษาดูงานด้านการต่อต้านการทุจริต และการเสริมสร้างคุณธรรม และจริยธรรม ที่ประเทศออสเตรเลีย และประเทศนิวซีแลนด์ ระหว่างวันที่ 24 กรกฎาคม - 2 สิงหาคม 2550 โดยเป็นการศึกษาดูงานอย่างเต็มรูปแบบ มีการศึกษาดูงานหน่วยงานที่มีความสำคัญในการต่อต้านการทุจริต และส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม อาทิ เช่น ที่ประเทศออสเตรเลีย Independent Commission Against Corruption รัฐนิวเซาท์เวลส์ (ICAC-NSW) และ Australian Transaction Reports and Analysis Centre (Austract) ที่ประเทศนิวซีแลนด์ ได้แก่ คณะกรรมการบริการภาครัฐ (State Service Commission) สำนักงานตำรวจนิวซีแลนด์ (New Zealand Police Department) , Police Complaint Authority และ Inland Revenue เป็นต้น

3.1 คณะกรรมการบริการภาครัฐ State Service Commission

คณะกรรมการบริการภาครัฐ State Service Commission เป็นหน่วยงานภาครัฐ มีหน้าที่หลักในการสร้างมาตรฐานของคุณธรรม จริยธรรม แก่งค์กรของรัฐ รวมถึงการส่งเสริมภาวะความเป็นผู้นำ และการประสานงานร่วมภายใต้เป้าหมายการพัฒนาของคณะกรรมการบริการภาครัฐ อาจพอเรียกได้ว่ามีอำนาจหน้าที่คล้ายกับ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน หรือ ก.พ. บวกกับ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ หรือ ก.พ.ร. ของไทย คณะกรรมการบริการภาครัฐนี้มีบุคลากร รวมทั้งสิ้น 199 คน แบ่งเป็นเจ้าหน้าที่ประจำ 177 คน และเจ้าหน้าที่ตามสัญญาจ้าง 29 คน โดยเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า(2006) 27 คน มีหัวหน้าส่วนราชการเรียกว่า Commissioner จำนวน 1 คน โครงสร้างของคณะกรรมการบริการภาครัฐ แบ่งออกเป็น 7 ส่วนสำคัญ คือ ส่วน การบริหารจัดการ ประสิทธิภาพการทำงาน ส่วนการพัฒนา ส่วนรัฐบาล ส่วนสารสนเทศและข้อมูลข่าวสาร ส่วนประสิทธิภาพบุคลากร ส่วนบริการภาคเอกชน และส่วน สำนักงาน Commissioner

State Service Commission ยังเป็นหนึ่งในสามองค์กรกลางหลัก ร่วมกับสำนักนายกรัฐมนตรี Department of the Prime Minister Services และกรมคลัง Treasury ที่รับผิดชอบในการเป็นผู้นำ ประสานและตรวจสอบทั่วทั้งระบบงานภาครัฐ ของประเทศนิวซีแลนด์ อีกด้วย

การดำเนินการของคณะกรรมการบริการภาครัฐ จะมีการปรับเปลี่ยนยุทธศาสตร์อยู่เสมอเพื่อให้เท่าทันต่อสถานการณ์และความเป็นจริง เพื่อการพัฒนามาตรฐานคุณธรรม จริยธรรม และสร้างเสริมภาวะผู้นำ รวมถึงอีกบทบาทสำคัญในการประเมินและวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของหน่วยงานรัฐ ซึ่งในปัจจุบันคณะกรรมการบริการภาครัฐ ดำเนินการตามกรอบการพัฒนาเป้าหมาย 6 ประการ คือ

บุคลากรตามความต้องการ (Employer of Choice)

- ช่วยเหลือรัฐบาลในการคัดสรร จัดหาบุคลากรที่มีคุณภาพ ตามความต้องการของหน่วยงานรัฐ เพื่อความมีประสิทธิภาพของรัฐ
- สร้างความเชื่อมั่น และภาพลักษณ์ที่ดีของหน่วยงานรัฐเพื่อสามารถดึงดูดบุคลากรที่มีความสามารถเข้ามาสู่ระบบได้ในภาวะการแข่งขันของโลกรปัจจุบัน

โดยมีการจัดทำคู่มือการบริการของรัฐเพื่อใช้ได้สำหรับหน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงาน ภายในปี 2550 และสามารถวัดการเพิ่มขึ้นของปริมาณบุคลากรที่มีคุณภาพสูงที่เข้าสู่การบริการ ภาครัฐภายในปี 2553

การบริการภาครัฐที่เป็นเลิศ (Excellent State Servants)

- สร้างวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตลอดเวลาในการบริการภาครัฐที่มี ประสิทธิภาพ
- ทำงานร่วมกับคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง และฝ่ายบุคลากรของหน่วยงานภาครัฐ เพื่อคัดสรร และพัฒนาบุคลากรสู่ความเป็นเลิศ

โดยมีการจัดทำกรอบการทำงานครอบคลุมหน่วยงานรัฐทั้งหมดภายในปี 2550 และ ทุกๆหน่วยงานมีความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะจัดให้มีการพัฒนาความรู้ความสามารถและองค์ความรู้ให้แก่ บุคลากรทุกระดับภายในปี 2553

เครือข่ายภาครัฐ (Networked State Services)

- การสร้างและพัฒนาเครือข่าย E-Government ทั่วทั้งระบบรัฐ เช่นระบบ Information and Communication Technologies (ICT), E – Government Interoperability Framework (e-GIF) เป็นต้น

คณะกรรมการบริการภาครัฐมีเป้าหมายที่จะให้ระบบรัฐเป็นระบบรัฐอิเล็กทรอนิกส์ และใช้ระบบอินเทอร์เน็ตทั้งหมดภายในปี 2553

การประสานงานระหว่างหน่วยงานรัฐ (Coordinated State Agencies)

- เป้าหมายในการบริหารจัดการและประสานงานหน่วยงานของรัฐอย่างสอดคล้อง กันเป็นเครือข่าย
- ส่งเสริมการเป็นผู้นำและการทำงานร่วมกัน โดยเฉพาะการทำงานเป็นกลุ่มงาน เช่น Cluster Agencies

การประสานงานระหว่างหน่วยงานรัฐนี้คาดหวังว่าจะสามารถประเมินผลได้อย่างเป็น รูปธรรมในปี 2553

ภาครัฐที่สามารถเข้าถึงได้อย่างแท้จริง (Accessible State Service)

- การที่หน่วยงานของรัฐพัฒนาและให้ความสนใจอย่างจริงจังในการให้บริการแก่ สาธารณะและประชาชนของนิวซีแลนด์
- ปรับปรุงจุดอ่อนและพัฒนาจุดแข็งจากเสียงเรียกร้องของประชาชน

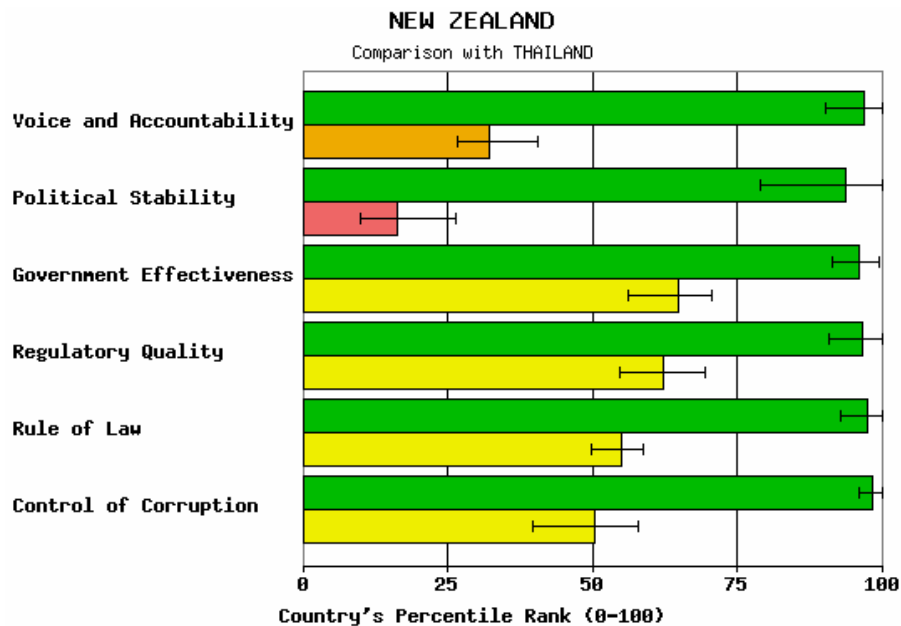
สามารถให้บริการประชาชนได้อย่างตรงหน่วยงาน ถูกต้องและรวดเร็ว เข้าถึงได้ โดยง่าย ภายในปี 2550 และสามารถบริการประชาชนได้ด้วยการทำงานร่วมกันของภาครัฐ เช่น การใช้ สถานที่ของรัฐเดียวกันในการให้บริการ การเชื่อมโยงเครือข่ายการให้บริการ ได้ทั่วถึงทั้งสถานที่และ ทางอิเล็กทรอนิกส์

ความไว้วางใจในการบริการของภาครัฐ (Trusted State Services)

- ทำงานร่วมกันระหว่างคณะกรรมการบริการภาครัฐกับหน่วยงานของรัฐเพื่อการพัฒนาและทบทวนเพื่อให้หน่วยงานรัฐมีมาตรฐาน คุณธรรม จริยธรรม ที่ดีอยู่เสมอ
- มีการวัดความมั่นใจและไว้วางใจในความซื่อสัตย์และการบริการของหน่วยงานของรัฐ จากประชาชน

หน่วยงานภาครัฐมีการส่งเสริม ประชาสัมพันธ์ เรื่องมาตรฐาน คุณธรรม จริยธรรม อย่างจริงจัง และสามารถวัดความเชื่อมั่นจากประชาชนได้ในปี 2553

ตัวชี้วัดระหว่างรัฐของนิวซีแลนด์ และประเทศไทย

Source: Kaufmann D., A. Kraay, and M. Mastruzzi 2007: Governance Matters VI: Governance Indicators for 1996-2006

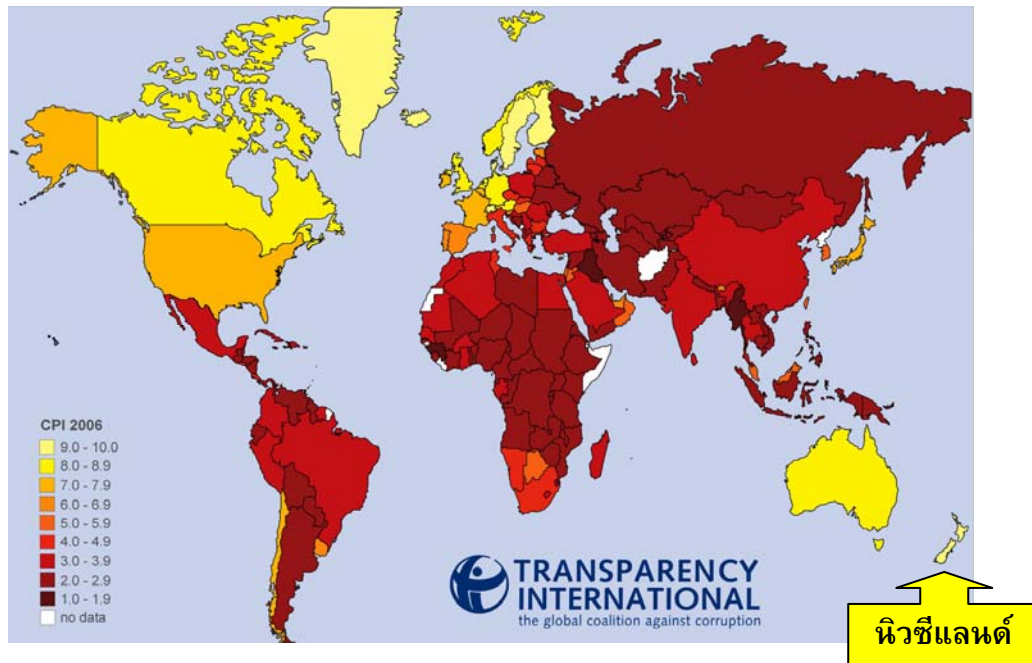
Note: The governance indicators presented here aggregate the views on the quality of governance provided by a large number of enterprise, citizen and expert survey respondents in industrial and developing countries. These data are gathered from a number of survey institutes, think tanks, non-governmental organizations, and international organizations. The aggregate indicators do not reflect the official views of the World Bank, its Executive Directors, or the countries they represent. Countries' relative positions on these indicators are subject to indicated margins of error that should be taken into consideration when making comparisons across countries and over time.

จากตารางตัวชี้วัดระหว่างรัฐของนิวซีแลนด์ และประเทศไทยนี้ จะเห็นได้ว่าประเทศไทย นิวซีแลนด์มีผลตัวชี้วัดที่อยู่ในระดับดีมากเมื่อเทียบกับประเทศไทย ในเรื่องของการรับรู้ของภาครัฐ จากประชาชนและความรับผิดชอบ ความมั่นคงของการเมือง ความมีประสิทธิภาพของรัฐบาล คุณภาพของการดำเนินการ หลักนิติธรรม และการต่อต้านการทุจริต โดยจะเห็นได้ว่าประเทศไทยโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นในเรื่องของการรับรู้ของภาครัฐจากประชาชนและความรับผิดชอบ ความมั่นคงของการเมืองที่ยังคงมีปัญหาค่อนข้างมาก สะท้อนตัวชี้วัดที่อยู่ในระดับต่ำ

สำหรับการต่อต้านการทุจริตในประเทศนิวซีแลนด์ ไม่มีหน่วยงานเฉพาะที่ดูแลปัญหา การทุจริต แต่มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการทุจริต คือ สำนักงาน Serious Fraud Office, สำนักรับเรื่องร้องเรียนตำรวจ Police Complaint Authority คณะกรรมการบริการภาครัฐ State Service Commission และส่วนงานที่รับผิดชอบภายในกรมศุลกากร การตรวจคนเข้าเมือง การเคหะ การประมง และประกันสังคม ฯลฯ โดยในกรณีที่มีการทุจริตเกิดขึ้น หน่วยงานต้นสังกัดนั้นๆ มีหน้าที่ ความรับผิดชอบที่จะดำเนินการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และมีหน่วยงานกลางที่อาจเข้าไป ดำเนินการเพิ่มเติม เช่น คณะกรรมการบริการภาครัฐที่สามารถสืบสวนสอบสวน และทำรายงานตรง ไปยังรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องได้ สำนักงานตำรวจร่วมกับอัยการในกรณีการนำคดีสู่ศาล เป็นต้น

ตัวบทกฎหมายที่สำคัญของนิวซีแลนด์ในการต่อต้านการทุจริตคืออยู่ในกฎหมาย อาญา Crime Act ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและการติดสินบน บังคับใช้ กับรัฐมนตรี ผู้พิพากษา เจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่กระทำการทุจริตต่อตำแหน่งหน้าที่ การให้การเรียก และการรับสินบน ถือเป็นความผิดตามกฎหมายนี้ อย่างไรก็ตามปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในประเทศ นิวซีแลนด์ไม่เป็นปัญหาที่รุนแรงเหมือนประเทศอื่นๆทั่วโลก มีคดีทุจริตเพียงไม่กี่คดี/ต่อปี อาทิเช่น การใช้ข้อมูลของราชการไปในทางที่ไม่ชอบ ทั้งทางอำนาจหน้าที่ ทางด้านภาษี การเบิกจ่ายใบสำคัญ การเงิน การทำการซื้อสินค้าของโรงพยาบาลปลอม การปลอมแปลงเอกสารและหนังสือเดินทาง การอนุญาตการเข้าประเทศของคนต่างด้าว การศุลกากร เป็นต้น

ดัชนีชี้วัดความโปร่งใส TI Corruption Perception Index

ในขณะที่การดำเนินการทางวินัยก็มีการดำเนินการเป็นมาตรฐานที่เจ้าหน้าที่รัฐปฏิบัติตัวมีวินัยอย่างเคร่งครัด มีการสำรวจและทำสถิติอยู่เป็นประจำ คณะกรรมการบริการภาครัฐ มีการจัดทำประมวลจริยธรรม (Code of Conduct) ที่เป็นฉบับกลางสำหรับเจ้าหน้าที่รัฐได้นำไปถือปฏิบัติ และเป็นต้นแบบให้หน่วยงานแต่ละหน่วยงานต้องนำไปพัฒนาประมวลจริยธรรมของตนเอง ขึ้นด้วยตามกรอบและแนวทางของประมวลจริยธรรมกลาง เพื่อให้มีความครอบคลุมในแต่ละหน่วยงาน และเหมาะสมกับหน่วยงานนั้นๆ

การปฏิบัติหน้าที่ที่ไม่เหมาะสมของเจ้าหน้าที่รัฐที่ผิดวินัยส่วนใหญ่แล้วเป็นเรื่องของการผิดต่อประมวลจริยธรรม Code of Conduct กว่าร้อยละ 28 ของสัดส่วนการกระทำผิดวินัยที่ถูกพบโดยเจ้าหน้าที่คนอื่นๆ มีเพียงร้อยละ 1 ที่เป็นการกระทำผิดฐานทุจริตต่อตำแหน่งหน้าที่หรือเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมายและร้อยละ 4 ที่เป็นการกระทำที่ผิดทั้งวินัยและอาญา

ตารางแสดงการปฏิบัติหน้าที่ที่ไม่เหมาะสมหรือผิดกฎหมายของเจ้าหน้าที่รัฐ

ร้อยละ	การปฏิบัติหน้าที่ที่ไม่เหมาะสม หรือผิดกฎหมาย
13	การใช้อำนาจ บำทใหญ่ และการแสดงท่าทีที่ไม่เหมาะสมต่อลูกจ้าง
10	การใช้อินเทอร์เน็ตหรืออีเมล ไปในทางที่ไม่เหมาะสม
8	การพูดเท็จต่อเพื่อนร่วมงาน
6.5	การไม่แจ้งกรณีเข้าทำงานไม่ตรงต่อเวลา
3.5	การพูดเท็จต่อลูกค้าผู้มาใช้บริการหรือต่อสาธารณะ
1.75	การตัดต่อ ตกแต่ง เอกสารราชการ
1.75	การใช้ข้อมูลของทางราชการที่ไม่เหมาะสม
1.75	การให้/รับ ของขวัญ ที่ไม่เหมาะสม และอื่น
1.75	การลักทรัพย์

นอกจากนี้ นิวซีแลนด์ยังให้ความสำคัญกับเรื่องความโปร่งใสและความรับผิดชอบ โดยกำหนดขั้นตอนราชการไว้อย่างชัดเจน กล่าวคือ มีการกำหนดขั้นตอนตั้งแต่การยื่นเรื่อง การใช้ดุลยพินิจที่ถูกต้อง การเก็บประวัติหลักฐาน การเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร การร้องเรียน อุทธรณ์ โดยมี การตรวจสอบทั้งจากหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานกลาง เช่นคณะกรรมการตรวจเงิน รวมถึงประชาชนที่คอยเป็นหูเป็นตาและเป็นเรื่องธรรมดาของประชาชน ที่จะร้องเรียนเพื่อรักษาประโยชน์ของประเทศนิวซีแลนด์

ทั้งนี้การสร้าง ความโปร่งใสเป็นเรื่องที่จะต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย นิวซีแลนด์มีกฎหมายคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแส ที่กำหนดไว้ว่าทุกองค์กรภาครัฐจะต้องมีการกำหนดขั้นตอนการแจ้งเบาะแส พร้อมด้วยการคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแสดังนั้นเมื่อมีเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตเกิดขึ้น หน่วยงานต้นสังกัดมีหน้าที่ที่จะจัดการปัญหานั้นเป็นอันดับแรกโดยเน้นที่เรื่องความซื่อสัตย์สุจริต หากเป็นเรื่องของคุณธรรม จริยธรรม ก็ต้องดำเนินการทางวินัยอย่างเคร่งครัด และหากเป็นเรื่องของคดีอาญา หน่วยงานต้นสังกัดอาจส่งเรื่องให้สำนักงานตำรวจ นิวซีแลนด์ดำเนินการ รวมถึงคณะกรรมการบริการภาครัฐก็มีอำนาจที่จะเข้ามาสืบสวนสอบสวนเพื่อทำรายงานตรงแก่รัฐมนตรีที่รับผิดชอบได้อีกทางหนึ่ง

การจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐจำเป็นต้องมีความโปร่งใสตรวจสอบได้ โดยมีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินการอย่างชัดเจน สามารถเข้าใจได้ง่าย มีการจัดทำบัญชีผู้ค้าที่มีคุณภาพสำหรับกรณีที่เป็นการจัดซื้อจัดจ้างเกินกว่าวงเงิน 100,000 เหรียญนิวซีแลนด์ มีการจัดซื้อจัดจ้างผ่านหุ้นส่วนที่เป็นระบบที่เรียกว่า Trans-Pacific Strategic Partnership ระหว่างประเทศบรูไน ซิลี สิงคโปร์ นิวซีแลนด์ เป็นคู่ค้าที่มีความไว้วางใจกับประเทศออสเตรเลีย มีการประกาศทางเว็บไซต์เพื่อเชิญชวนการประมูลอย่างเปิดเผย และมีการตรวจสอบประจำปีจากทุกหน่วยงานราชการ หากมีการทุจริตเกิดขึ้น กระทรวงพัฒนาเศรษฐกิจ คณะกรรมการตรวจเงิน ผู้ตรวจการแผ่นดิน ต่างมีหน้าที่ที่จะต้องเข้ามาดำเนินการสืบสวนสอบสวนตามความเหมาะสมอีกด้วย

หลักการและการจัดทำประมวลจริยธรรม เพื่อส่งเสริมความเป็นมืออาชีพในการทำงาน

คณะกรรมการบริการภาครัฐ (State Service Commission) เป็นหน่วยงานภาครัฐ มีหน้าที่หลักในการสร้างมาตรฐานของคุณธรรม จริยธรรม แก่องค์กรของรัฐ รวมถึงการส่งเสริมภาวะความเป็นผู้นำ และการประสานงานร่วมภายใต้เป้าหมายการพัฒนาของคณะกรรมการบริการภาครัฐ เมื่อมีอำนาจโดยตรงในการสร้างมาตรฐานคุณธรรม จริยธรรมนี้แล้ว คณะกรรมการบริการภาครัฐก็มีเป้าประสงค์เพื่อที่จะสร้างความไว้วางใจให้แก่ประชาชนในการให้บริการของรัฐ รวมถึงการสร้างจิตวิญญาณของการบริการแก่เจ้าหน้าที่รัฐ

คณะกรรมการบริการภาครัฐจะทำงานร่วมกับหน่วยงานของรัฐอื่นๆ เพื่อการพัฒนาและทบทวนเพื่อให้หน่วยงานรัฐมีมาตรฐาน คุณธรรม จริยธรรม ที่ดีอยู่เสมอ มีการนำไปใช้และให้ความสำคัญกับเรื่องดังกล่าว มีการวัดผลตอบรับจากประชาชน ถึงความมั่นใจ ความไว้วางใจในความซื่อสัตย์สุจริต และการบริการของหน่วยงานของรัฐ กระตุ้นเตือนให้หน่วยงานภาครัฐมีการส่งเสริมประชาสัมพันธ์ เรื่องมาตรฐาน คุณธรรม จริยธรรม อย่างจริงจัง และสามารถวัดความเชื่อมั่นจากประชาชนได้

ความพยายามในการสร้างมาตรฐาน และยกระดับคุณธรรมจริยธรรม ของนิวซีแลนด์ ได้มีการดำเนินการมาอย่างต่อเนื่องโดยมีผลงานสำคัญ เริ่มตั้งแต่ การสร้างประมวลจริยธรรมเจ้าหน้าที่รัฐ ค.ศ.1990 กฎหมายว่าด้วยองค์กรภายใต้พระองค์ Crown Entities Act ที่มีเนื้อหาสำคัญเกี่ยวกับ ความซื่อสัตย์สุจริต การแสดงทรัพย์สินและกำไร คู่มีของรัฐบาลเกี่ยวกับความรับผิดชอบของรัฐมนตรี รวมถึงประมวลคุณธรรม จริยธรรมของคณะกรรมการบริการภาครัฐที่เพิ่งมีผลบังคับใช้กับทุกองค์กรของรัฐ เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2550 ที่ผ่านมานี้เอง

ประมวลจริยธรรมของคณะกรรมการบริการภาครัฐ

ความเป็นธรรม

เราจะต้อง :

- ให้เกียรติและปฏิบัติต่อทุกคนด้วยความเป็นธรรม
- มีความเป็นมืออาชีพและมีความรับผิดชอบ
- ทำงานเพื่อการเป็นรัฐบาลแห่งการบริการ สามารถเข้าถึงได้ง่ายและมีประสิทธิภาพ
- มุ่งมั่นในการทำสิ่งใหม่ๆ ที่แตกต่าง เพื่อความเป็นอยู่ที่ดีของประเทศนิวซีแลนด์

ความเป็นกลาง

เราจะต้อง :

- ดำรงตนด้วยความเป็นกลางเพื่อให้สามารถทำงานกับรัฐบาลปัจจุบันและรัฐบาลในอนาคต
- ดำเนินงานขององค์กรของเราโดยไม่ให้มีผลกระทบจากความเชื่อส่วนตัว
- สนับสนุนองค์กรของเราเพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนและคำแนะนำที่เป็นกลาง
- ให้ความเคารพต่อรัฐบาลปัจจุบัน

ความรับผิดชอบ

เราจะต้อง :

- ปฏิบัติตามเป้าประสงค์และกฎหมาย
- ใช้ทรัพยากรขององค์กรอย่างรอบคอบและตรงกับวัตถุประสงค์
- ใช้ข้อมูลของรัฐอย่างระมัดระวังและเฉพาะวัตถุประสงค์ที่เหมาะสมเท่านั้น
- ปฏิบัติงานให้เกิดการพัฒนาและมีประสิทธิภาพเพื่อองค์กร

ความซื่อสัตย์ไว้วางใจ

เราจะต้อง :

- ซื่อสัตย์สุจริต
- ปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ
- ให้ความสนใจได้ว่าการปฏิบัติหน้าที่ของเราปราศจากผลประโยชน์และความสัมพันธ์ส่วนตัว
- ไม่ใช่ตำแหน่งหน้าที่ไปในทางที่มีขอบเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว
- ไม่รับสิ่งของหรือประโยชน์อื่นใดที่ก่อให้เกิดความเกรงใจและถูกครอบงำได้
- หลีกเลี่ยงกิจกรรมใดๆ ที่เป็นงานหรือไม่ใช่งานที่อาจกระทบต่อชื่อเสียงขององค์กรหรือการบริการของภาครัฐ

3.2 สำนักงานตำรวจนิวซีแลนด์ New Zealand Police

สำนักงานตำรวจนิวซีแลนด์เป็นองค์กรที่มีลักษณะเดียวกับกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติของไทย มีการให้บริการตลอด 24 ชั่วโมง แบ่งเป็น 12 จังหวัด มีสถานีทั่วทั้งประเทศรวมกว่า 292 สถานี มีเจ้าหน้าที่ตำรวจ 10,300 นาย งบประมาณทั้งสิ้น ประมาณ 1 พันล้านเหรียญนิวซีแลนด์ มีกองตำรวจน้ำ และกองบินตำรวจ โดยมีหน้าที่ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการทุจริตคอร์รัปชัน ถือเป็นหนึ่งในอาชญากรรมที่ตำรวจนิวซีแลนด์จะต้องดำเนินการด้วย

โครงสร้างตำรวจแบ่งออกเป็น 12 เขตจัดหวัด และมีศูนย์กลางคือ New Zealand Police Head Quarter มีผู้บริหารสูงสุดคือ Chief executive Police หรือที่เรียกว่า Commissioner แต่งตั้งโดย Governor General โดยนิวซีแลนด์เป็นประเทศที่มีการทุจริตน้อยที่สุดในโลกประเทศหนึ่ง เช่นเดียวกับประเทศฟินแลนด์และไอส์แลนด์ปัจจุบันอยู่ในระหว่างการนำร่างพระราชบัญญัติการตำรวจ (Policing Act) ฉบับใหม่ นำออกสู่สาธารณะเพื่อขอความเห็นในระหว่างเดือนมิถุนายน และกรกฎาคม 2553 โดยมีสาระสำคัญ เช่น

หลักการชี้้นำการตำรวจ ประกอบด้วย

- อำนวยความเป็นกลางของตำรวจ
- ยกมาตรฐานที่เหมาะสมด้านความประพฤติและชื่อเสียงของตำรวจ
- จัดให้มีการเชื่อมประสานกับชุมชนอย่างแนบแน่น

การตำรวจที่มีประสิทธิภาพ

การคำนวณความมีประสิทธิภาพทำได้โดย

- เสริมสร้างให้มีการบังคับบัญชาและการควบคุมของตำรวจที่ชัดเจน
- ให้กระบวนการระบุตัวบุคคลของผู้ต้องสงสัยให้รวดเร็วขึ้น
- ทำให้ยุทธวิธีการตำรวจทันสมัย เพื่อต่อสู้กับองค์กรอาชญากรรมและอาชญากรรมที่มีความรุนแรง

บุคคลในกิจการตำรวจ

ให้การสนับสนุนกำลังตำรวจที่ทันสมัย โดยการ

- เพิ่มประสิทธิภาพการคัดเลือกก่อนการจ้าง
- สร้างเงื่อนไขการจ้างงานที่เป็นมาตรฐานสำหรับบุคลากร
- นำเอาประมวลจริยธรรม (Code of Conduct) มาใช้กับบุคลากรทุกคน
- ปรับปรุงการกำหนดอำนาจหน้าที่ของตำรวจในแต่ละท้องที่

เวทีสำหรับความสำเร็จ

ปรับปรุงความผิดพลาดและการจัดการของตำรวจโดยการ

- ให้การรับรองสถานภาพและหน้าที่ทางกฎหมายตำรวจ
- สร้างความชัดเจนในความสัมพันธ์ระหว่างตำรวจและรัฐบาล
- เพิ่มประสิทธิภาพในความรับผิดชอบให้แก่การปฏิบัติงานของตำรวจ
- สร้างความมั่นใจว่าการประท้วงจะไม่ส่งผลเสียแก่การตำรวจ

การคาดการณ์ต่ออนาคต

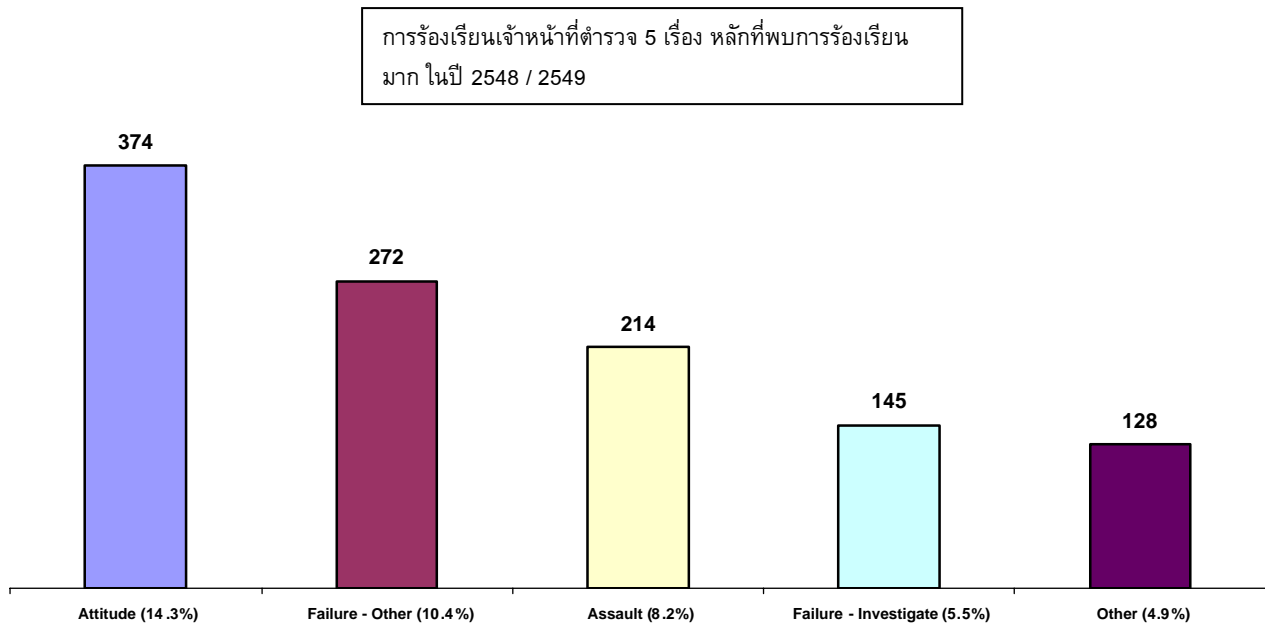
แสวงหาแนวทางที่จะทำให้การออกกฎหมาย “มีผลในอนาคต” โดยการ

- ยินยอมให้มีการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี
- สร้างความเป็นไปได้ในการขยายการนำใช้เกี่ยวกับการออกใบสั่งในคดีลหุโทษ
- พิจารณานำเอาการทดสอบความซื่อตรง (Integrity Testing) เพื่อเสริมสร้างจริยธรรม
- พิจารณาค่าคืนทุนสำหรับการบริการพิเศษต่าง ๆ ของการตำรวจ

สำนักงานตำรวจนิวซีแลนด์มีการดำเนินการอย่างเอาใจจริงเอาใจในการแก้ไข

ปัญหาของสังคม รวมถึงการรับฟังเพื่อนำมาแก้ไขปรับปรุง เพื่อพัฒนาการให้บริการประชาชนอยู่เสมอ โดยปัญหาที่ถูกประชาชนร้องเรียนมีจำนวนมากถึงประมาณ 3,000 ข้อร้องเรียนเลยทีเดียว โดยปัญหาที่ถูกร้องเรียนมากที่สุดได้แก่ การมีพฤติกรรมไม่เหมาะสมและการใช้วาจาไม่สุภาพกับประชาชน ร้อยละ 14.3 รองลงมาได้แก่ปัญหาการทำร้ายร่างกายหรือการกระทำที่รุนแรง ร้อยละ 8.8 และปัญหาการไม่ดำเนินการสืบสวนสอบสวนอย่างเอาใจจริงเอาใจ ร้อยละ 5.5 ตามลำดับ

กราฟเปรียบเทียบการร้องเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจนิวซีแลนด์

ทั้งนี้ ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในประเทศนิวซีแลนด์นั้นมีน้อยมาก และในกรณีที่เกิดมีการทุจริตเกิดขึ้น ก็จะมีการดำเนินการอย่างเด็ดขาดโดยแยกเป็นคดีพิเศษ เพราะอยู่ในความสนใจของประชาชนที่จะคอยติดตามข่าวสาร ความคืบหน้าของการดำเนินงานของตำรวจโดยใกล้ชิดด้วย

3.3 หน่วยงานรับเรื่องร้องเรียนตำรวจ Police Complaints Authority

หน่วยงานรับเรื่องร้องเรียนตำรวจ Police Complaints Authority เป็นองค์กรอิสระทำหน้าที่ในการตรวจสอบ และสืบสวนสอบสวนการกระทำที่มีขอบของตำรวจ โดยมีวัตถุประสงค์ก็เพื่อที่จะพัฒนากระบวนการทำงานของตำรวจ และสร้างความมั่นใจให้แก่สาธารณะในการให้บริการของตำรวจ เป็นองค์กรที่มีอำนาจหน้าที่ในการสืบสวนสอบสวนคดีที่มีการร้องเรียนเจ้าหน้าที่ตำรวจ

ทั้งนี้ก่อนหน้าที่จะมีการก่อตั้ง Police Complaints Authority ขึ้นมา ประชาชนมักจะร้องเรียนการกระทำหรือการบริการที่ไม่มีประสิทธิภาพของตำรวจไปยังผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา Ombudsman โดยในปัจจุบันตามกฎหมาย PCA Act ค.ศ. 1988 ได้ให้อำนาจองค์กรในการสืบสวนสอบสวนตำรวจ โดยจะเน้นเฉพาะคดีที่มีความสำคัญมากๆ เท่านั้น เนื่องจาก PCA มีจำนวนบุคลากรและทรัพยากรที่จำกัด PCA มีหน้าที่สำคัญในการพัฒนา Code of Conduct ให้กับตำรวจ และได้มีการจัดทำบันทึกความเข้าใจระหว่างกัน Memorandum of Understanding ระหว่าง PCA กับตำรวจ เพื่อร่วมกันลดปัญหาการทำงานที่ผิดกฎหมายและจรรยาบรรณตำรวจ และในกรณีที่เกิดการกระทำผิดของตำรวจอย่างร้ายแรง ตำรวจจะเป็นผู้เริ่มกระบวนการสืบสวนสอบสวน รวบรวมพยานหลักฐาน

เบื้องต้น จากนั้นจึงจะส่งเรื่องให้แก่ PCA หรือ PCA จะเป็นผู้เริ่มกระบวนการสืบสวนสอบสวนตาม คำร้องเรียนเองก็ได้ เมื่อผลออกมาเป็นประการใด สำนักงานตำรวจนิวซีแลนด์จะลงโทษทางอาญา หรือวินัย

เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ของ PCA จะเป็นผู้มีประสบการณ์สูงวิชาชีพทางด้าน กฎหมาย เช่น อดีตผู้พิพากษา อัยการ และตำรวจ ที่ได้รับความไว้วางใจจากส่วนรวมและประชาชน เป็นผู้มีความเที่ยงธรรม ซื่อสัตย์ สุจริต โดยเป็นที่ประจักษ์ เมื่อ PCA ได้ดำเนินการสืบสวนสอบสวน เสร็จสิ้น ก็จะทำให้ความเห็นส่งให้สำนักงานตำรวจเพื่อดำเนินการลงโทษทางอาญาและทางวินัยต่อไป และที่ผ่านมามีความเห็นว่าไม่มีความเห็นที่แตกต่างไปจากผลการสืบสวนสอบสวนของ PCA เลย

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าบทบาทของ PCA ที่แม้จะเป็นหน่วยงานที่มีขนาดเล็ก มีบุคลากร ไม่มาก แต่ก็ยังเป็นหน่วยงานที่มีความสำคัญกับกระบวนการยุติธรรมและส่งเสริมความโปร่งใสให้กับ สำนักงานตำรวจเป็นอย่างมาก เป็นหน่วยงานที่ถ่วงดุล และตรวจสอบ เพื่อให้กระบวนการยุติธรรม เป็นไปอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพเพื่อการบริการประชาชนอย่างแท้จริง

4. แนวทางที่เป็นประโยชน์และควรนำมาปรับใช้กับประเทศไทย

ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทย เป็นปัญหาหนึ่งที่มีความสำคัญมากโดยส่วน หนึ่งเกิดจากการขาดคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมของคนในสังคม กล่าวคือ คนไทยส่วนใหญ่มอง เพียงแต่เปลือกนอกของคน มักนิยมยกย่องคนที่ฐานะทางทรัพย์สิน มีอำนาจและตำแหน่งหน้าที่ โดย ละเลยเรื่องคุณธรรม จริยธรรม มักจะเห็นดีเห็นงามไปกับอำนาจ และผลประโยชน์ที่ตนเองและพวก พ้องจะได้รับโดยไม่คำนึงถึงความผิดชอบชั่วดี โดยผลกระทบจากการขาดคุณธรรม จริยธรรม นี้ ส่ง ผลร้ายต่อสังคมส่วนรวม ภาคเอกชนเองก็มีส่วนสำคัญในการเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการทุจริตเพื่อ ผลประโยชน์ทางธุรกิจเช่นกัน การขาดคุณธรรม จริยธรรม ในภาคเอกชนก็มีอยู่มาก ไม่น้อยไปกว่า การเมือง และภาครัฐ มีการให้สินบนเพื่อให้ได้มาซึ่งโครงการและธุรกิจ สัญญา สัมปทาน และการ บริจาคเงินทุนแก่พรรคการเมืองเพื่อผลประโยชน์ของกลุ่มตนเอง หรือทุจริตเชิงนโยบาย ซึ่งในยุค ทุนนิยมนี้ยังเป็นปัญหาที่มีความรุนแรงมากขึ้นเป็นทวีคูณ

แม้รัฐธรรมนูญและกฎหมายต่างๆจะดีเพียงไร มีการปรับปรุง กฎหมาย ระเบียบ ขอบบังคับต่างๆ หากคนจำนวนมากในสังคมยังไม่มีคุณธรรม จริยธรรมที่ดี ก็ยากที่จะป้องกันปัญหา การทุจริตคอร์รัปชันไม่ให้เกิดขึ้นได้อย่างยั่งยืน การศึกษา การสร้างธรรมาภิบาล การปลูกจิตสำนึก การสร้างเครือข่ายในทุกๆภาคส่วนจำเป็นต้องกระทำอย่างจริงจังและต่อเนื่อง การเปลี่ยนแปลงของ กฎหมายต้องควบคู่ไปกับการส่งเสริมเรื่องคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งจะนำมาซึ่งการลงโทษทางกฎหมาย ควบคู่ไปกับการลงโทษทางสังคม การเกลียดชังผู้ทุจริต เอาผิดเอาเปรียบสังคม การเป็นหูเป็นตา ให้กับส่วนรวม รวมเป็นเครือข่าย และหุ้นส่วนของสังคมที่ดี

สำหรับความสำเร็จของประเทศนิวซีแลนด์กับการต่อต้านการทุจริตและส่งเสริมความโปร่งใส อาจเป็นสิ่งที่มีความเปรียบเทียบได้โดยตรงกับประเทศไทยทั้งนี้เพราะความแตกต่างในเรื่องพื้นฐานของคนและพัฒนาการในมิติต่างๆ ของทั้งสองประเทศ แต่มีบางส่วนที่เป็นการดำเนินการในเชิงสร้างสรรค์ และเป็นเชิงบวกเกี่ยวกับการส่งเสริมในเรื่องคุณธรรม จริยธรรม การรับฟังความคิดเห็นของประชาชน การกำหนดขั้นตอนภาครัฐที่ชัดเจนตรวจสอบได้ การสร้างความเป็นมืออาชีพของข้าราชการ เป็นเรื่องที่สามารถนำมาศึกษาต่ออย่างละเอียดและใช้เป็นข้อมูลประกอบการดำเนินการวางแผนยุทธศาสตร์ต่อต้านการทุจริตต่อไปในส่วนของประเทศไทยได้ โดยมีข้อเสนอแนะที่สำคัญ ดังนี้

4.1 ควรมีการนำแนวความคิดในการจัดทำประมวลจริยธรรม (Code of Conduct) ของประเทศนิวซีแลนด์ตลอดจนการนำประมวลจริยธรรมดังกล่าวไปสู่ภาคปฏิบัติ มาศึกษาพิจารณาเพิ่มเติม กล่าวคือ หลักการในการจัดทำประมวลจริยธรรมของหน่วยงานภาครัฐของนิวซีแลนด์นั้น จะมุ่งเน้นไปที่การสร้างแรงบันดาลใจให้เกิดขึ้นจากตัวข้าราชการ (Influence Behavior) และเป็นการสร้างความเป็นมืออาชีพ (Professional) แทนที่จะเป็นการสร้างกฎ ระเบียบ แบบแผน หรือธรรมเนียม ที่ห้ามทำผิดไปจากนั้น (Set up rule break) เป็นประมวลฯ ที่สั้นและกระชับ ไม่ยืดเยื้อ มีการระดมสมองจากทุกภาคส่วนขององค์กรเพื่อค้นหาแก่นแท้ Core values เพื่อพัฒนาต่อไปเป็นประมวลฯ ที่สามารถนำไปยึดถือปฏิบัติได้อย่างแท้จริง โดยไม่แนะนำให้พนักงานเป็นผู้ร่างทั้งหมด เนื่องจากการร่างกฎหมายจะมีผลลงโทษที่มุ่งเน้นไปที่การดำเนินการทางอาญา ในขณะที่การร่างประมวลจริยธรรม จะมีผลลงโทษที่มุ่งเน้นไปที่การดำเนินการทางวินัย ซึ่งวิธีนี้จะง่ายต่อการบังคับใช้จริง ว่าการกระทำใดๆ ของเจ้าหน้าที่รัฐ เป็นการกระทำผิดในลักษณะของอาญา วินัย หรือทั้งสองอย่างได้ชัดเจน

4.2 การรับฟังความคิดเห็นของประชาชน เป็นการดำเนินการที่ทำกันอย่างจริงจังในหน่วยงานภาครัฐของนิวซีแลนด์ มีการสำรวจ ประมวลผล ความเห็นของประชาชน ต่อการปฏิบัติงานของหน่วยงานรัฐ มีการนำมาวิเคราะห์ วิจัย การทำงานกันอย่างเปิดเผย และที่สำคัญที่สุด คือมีการนำมาปรับปรุง หาแนวทาง แก้ไข และพัฒนากันอย่างจริงจัง ไม่เว้นแม้แต่ในวงการตุลาการผู้พิพากษา

4.3 การกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงานให้บริการโดยภาครัฐที่ชัดเจนตรวจสอบได้ เป็นมาตรฐานที่ดีของภาครัฐในประเทศนิวซีแลนด์ ตั้งแต่การให้บริการประชาชน สาธารณะประโยชน์ การขอใบอนุญาต การอนุมัติ การใช้ดุลพินิจ การตรวจสอบ การจัดซื้อจัดจ้าง การประมูล และ ฯลฯ ล้วนแล้วแต่มีขั้นตอนที่ชัดเจน และโปร่งใส สามารถเข้าใจได้โดยง่าย โดยมีการตรวจสอบทั้งจากหน่วยงานต้นสังกัดและองค์กรกลางอยู่เสมอในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาในทางปฏิบัติด้วย

4.4 การสร้างความเป็นมืออาชีพของข้าราชการ ด้วยการสร้างแรงบันดาลใจให้ข้าราชการเกิดความรักชาติและการเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม การให้บริการประชาชน การรักษาผลประโยชน์ของชาติและองค์กร การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ การทำหน้าที่อย่างโปร่งใส ยอมรับการตรวจสอบ นำมาซึ่งระบบภาครัฐมีลักษณะการบริการที่เรียกว่า Spirit of Service หรือการมีจิตวิญญาณเพื่อบริการ เพื่อประโยชน์ส่วนรวม และระบบรัฐที่มีประสิทธิภาพ

ดังนั้น ข้อเสนอดังกล่าว หากได้มีการนำไปศึกษาเคราะห์อย่างจริงจัง เพื่อนำไปปรับใช้ตามความเหมาะสมสอดคล้องกับบริบทของประเทศไทย ก็จะเป็นประโยชน์ต่อการต่อต้านการทุจริต และส่งเสริมความโปร่งใสให้แก่ภาครัฐของไทย ต่อไป